

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1382/2022
20.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Манчић, адвокат из ..., против туженог Града Јагодине, кога заступа Градско правобранилаштво Јагодина, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 219/21 од 31.08.2021. године, у седници већа одржаној дана 20.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 219/21 од 31.08.2021. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 219/21 од 31.08.2021. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Јагодини П1 54/20 од 24.09.2020. године, којом је утврђено да је тужиоцу незаконито престао радни однос код туженог са даном 10.03.2015. године, па је поништено решење Града Јагодине, Сталне канцеларије за економски развој Града Јагодина бр. .../... од 10.03.2015. године, обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати новчани износ од 261.024,60 динара, док је одбијен тужбени захтев преко досуђеног износа, а до траженог износа од 391.536,90 динара и обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 395.652,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешено и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских навода у смислу одредбе члана 408. и 441 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, ... 18/20) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указје на друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се овај правни лек може изјавити у смислу члана 407. став 1. тачке 2. и 3. наведеног закона.

Према утврђеном чињеничном стању, на седници Скупштине општине Јагодина одржаној 07.02.2006. године донета је Одлука о оснивању Сталне канцеларије за економски развој општине Јагодина, а на седници Скупштине града Јагодина 04.03.2009. године Одлука о измени Одлуке о оснивању Сталне канцеларије за економски развој општине Јагодина, тако да иста гласи Одлука о оснивању Сталне канцеларије за економски развој града Јагодина. Тужилац је уговором о раду од 13.06.2006. године засновао радни однос на неодређено време у Сталној канцеларији за економски развој, на радном месту ...

На седници Скупштине града Јагодине одржаној 26.02.2015. године донета је Одлука о престанку важења Одлуке о оснивању Сталне канцеларије за економски развој града Јагодина, која је објављена 02.03.2015. године, а ступила је на снагу 10.03.2015. године. Чланом 2. Одлуке је одређено да ће се радноправни статус запослених регулисати у року од осам дана од објављивања одлуке, а чланом 3. да се даном ступања на снагу Одлуке, решењем разрешава дужности в.д. директора Сталне канцеларије.

Решењем в.д. директора Сталне канцеларије за економски развој од 10.03.2015. године, тужилац је остао нераспоређен и престао му је радни однос закључно са 10.03.2015. године, позивом на одредбе члана 176. став 1. тачка 5. Закона о раду и чланова 66. и 67. Закона о радним односима у државним органима. Истог дана је донето и решење којим је тужиоцу утврђено право на отпремнину у износу од 122.384,00 динара. Против решења о престанку радног односа од 10.03.2015. године тужилац је изјавио приговор Градском већу Града Јагодина, који је одбачен решењем од 27.04.2015. године због ненадлежности.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су становишта да је тужени Град Јагодина пасивно легитимисан у овој правној ствари будући да је тужени оснивањем Сталне канцеларије за економски развој основао своју организациону јединицу ради обављања послова из своје надлежности. Стална канцерија била орган јединице локална самоуправе, образован у складу са чланом 18. тачка 25 Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 9/02, 33/04 и 135/04), те је тако и разврстан у регистар према обавештењу Републичког завода за статистику од 22.01.2014. године. Нижестепени судови су закључили да је тужиоцу радни однос престао без правног основа јер није дошло до престанка рада послодавца већ само једног органа у оквиру послодавца, а тужени није поступио на начин прописаним одредбама члана 65. и 66. Закона о радним односима у државним органима („Сл. Гласник РС бр. 48/91...23/13) и члана 153. и 191. Закона о раду („Сл. Гласник РС“, бр. 24/05...75/14), како је подробно образложено Пресудама нижестепених судова поништено је оспорено решење као незаконито и обавезан је тужени да тужиоцу накнади штету уместо враћања на рад у висини 6 зарада, имајући у виду време проведено у радном односу код послодавца, године живота запосленог и број издржаваних чланова породице.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев за поништај оспореног решења туженог и захтев за накнаду штете, у висини која представља адекватну накнаду.

Према члану 64а. став 2. тачка 6. Закона о радним односима у државним органима ("Сл. Гласник РС бр. 48/91...23/13), запосленом се отказује радни однос када услед промене у организацији стекне статус нераспоређеног, а не може да му се обезбеди радно место у истом или другом државном органу. Према члану 65. истог закона, ако је у државном органу дошло до смањења броја запослених, односно постављених лица, услед промена у организацији и методу рада, односно услед смањења обима и укидања послова, запослени и постављена лица распоређују се на радна места у истом или другом државном органу која одговарају њиховој стручној спреми (став 1), а уколико запослени, односно постављено лице, не може да се распореди, надлежни орган доноси решење којим се утврђује да је запослени, односно постављено лице, остао нераспоређен (став 4). Према члану 66. истог закона, запослени у државним органима, односно постављена лица који су остали нераспоређени на начин утврђен у члану 65. тог закона имају иста права и обавезе као и запослени за чијим радом је престала потреба у предузећима, утврђена законом.

Одредбом члана 176. став 1. тачка 5. Закона о раду прописано је да запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца у случају престанка рада послодавца у складу са законом.

Супротно наводима ревизије, правилно су нижестепени судови оценили неоснованим приговор недостатка пасивне легитимације, будући да је тужени основао Сталну канцеларију за економски развој као своју организациону јединицу ради обављања делатности из дела своје надлежности, обезбеђивао средства за њен рад, као органа јединице локалне самоуправе, и донео одлуку да ова организациона јединица престаје са радом, коришћењем овлашћења да уређује организацију и рад органа из делокруга својих надлежности.

Ступањем на снагу Одлуке о престанку важења Одлуке о оснивању Сталне канцеларије за економски развој града Јагодина дана 10.03.2015. године, Стална канцеларија је престала да постоји и разрешен је дужности в.д. директора Сталне канцеларије, како је одлучено чланом 3. исте одлуке, док је чланом 2. исте одлуке одређено да ће се радноправни статус запослених регулисати у року од осам дана од објављивања одлуке. Радноправни статус тужиоца регулисан је решењем од 10.03.2015. године којим је тужилац остао нераспоређен и престао му је радни однос, а које решење је донето од стране в.д. директора Сталне канцеларије, истог дана када је в.д. директора разрешењем изгубио сва овлашћења за одлучивање о правима, обавезама и одговорностима запослених.

У конкретном случају, тужени Град као оснивач Сталне канцеларије коју је укинуо, као и његови овлашћени органи, није разрешио радноправни статус тужиоца у складу са одредбама члана 64. до 67. Закона о радним односима у државним органима. Укидањем Сталне канцеларије као посебне службе, односно организационе јединице из своје надлежности, настала је организациона промена, али тужени Град није предузео мере да се тужилац као запослени у укинутаом органу, односно служби, чији

је град оснивач, распореди на одговарајуће радно место у истом или другом државном органу које одговара његовој стручној спреми. При томе је донето решење о нераспоредивању тужиоца и о престанку његовог радног односа од стране неовлашћеног лица Сталне канцеларије туженог која је престала да постоји и да ради.

Код наведеног, правилна је оцена нижестепених судова да је оспорено решење незаконито с обзиром да је донето супротно одредбама члана 64 став 2. тачка б. у вези чланова 65, 66. и 67. Закона о радним односима у државним органима. Правилан је и закључак да није испуњен основ за престанак радног односа тужиоца у смислу члана 176. тачка 5. Закона о раду, имајући у виду да је са укидањем Сталне канцеларије дошло до организационе промене, а не до престанка рада послодавца тужиоца, већ до престанка само једне организационе јединице у оквиру послодавца.

Правилно су нижестепени судови одлучили и када су тужиоцу, коме је престао радни однос без правног основа, применом члана 191. став 5. Закона о раду, досудили накнаду штете уместо враћања на рад у износу од 6 зарада применом критеријума прописаних наведеном одредбом члана 191. став 5. Закона о раду.

Како се ни осталим наводима ревизије, који представљају понављање жалбених навода и навода изнетих у првостепеном поступку и који су били предмет правилне оцене нижестепених судова, не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, то је Врховни суд на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић